

10 Veldwezelt (Lanaken): Dieterbank - skeletvondsten [Tim Vanderbeken²²]

Op 12 oktober 2006 meldden de eigenaars van een bouwperceel aan de Dieterbank te Veldwezelt bij de lokale politie dat in de wand van de bouwput een skelet was aangetroffen. Regen spoelde een deel van de losse grafvulling weg, waardoor het aan het daglicht was gekomen. Op vraag van het DVI (Disaster Victim Identification) Team verzocht de lokale politie ZOLAD na te gaan of het om één of meer historische skeletten ging. Ter plaatse werd de bouwput vruchteloos op andere archeologische sporen geïnspecteerd. Om de stratigrafische positie van de menselijke resten te kunnen vaststellen werden enkele relevante profielen opgeschoond en onderzocht.

In een eerste profiel was onder de bouwvoor een opvulpakket van ca. 0,5 m waar te nemen. Dit pakket laat zich interpreteren als een al dan niet opzettelijke verlanding van een waterhoudend of -voerend landschapselement zoals een poel of een beek. Daarvan getuigen de kleiige lenzen onderaan de opvulling op de grens met de moederbodem. De opvulling heeft een grijsbruine tot bruine kleur, de moederbodem is bruingrijs tot roodbruin. In een tweede profiel werd onder de ca. 0,5 m dikke bouwvoor een ophogingspakket waargenomen. Dit ophogingspakket was bruinbeige van kleur en bevatte naast steenkool ook baksteen en andere puinfragmenten.

Een precieze datering van de skeletelementen, die tot verschillende individuen behoorden, is zonder toepassing van een natuurwetenschappelijke dateringsmethode niet mogelijk. In de buurt van de skeletten werden immers geen dateerbare archaeologica aangetroffen, zodat geen terminus ante quem of post quem kon vastgesteld worden. Er zijn wel aanwijzingen voor een datering vanuit fysisch-antropologische hoek. Fysisch antropologe M. Vandenbruaene stelde vast dat de pathologieën die op het gebit zichtbaar waren enkel in middeleeuwse en postmiddeleeuwse context voorkomen en bijgevolg ouder dan de 19de of 20ste eeuw moeten zijn.

Ervan uitgaande dat het hier om een deel van een massagraf gaat en dat dergelijke massagraven vermoedelijk in de context van een oorlog thuishoren, bestaat een reële kans dat de lichamen van een lazaret of veldhospitaal komen, ingericht naar aanleiding van de slag van Lafelt en het beleg van Maastricht (1748-1750). Zo is geweten dat in de boerderij Geurts-Haesen ten tijde van het beleg van Maastricht een Frans hospitaal gevestigd was²³. Deze

²² Zuid-Oost-Limburgse Archeologische Dienst.

²³ Daenen 1997, p. 128.

boerderij situeert zich aan het begin van de Holstraat, op ongeveer 150 m van de vindplaats van de skeletten²⁴. Wegens een te jonge ouderdom van de vondst behoort 14C-datering jammer genoeg niet tot de mogelijkheden.

Lit.: J. Daemen, *De slag van Lafelt om Maastricht*. Maastricht, 1997.

11 Veldwezelt (Lanaken): groeve Vandersanden - paleolithicum [Tim Vanderbeken²⁵]

Op 5 juni 2006 meldde J.-P. de Warimont de vondst van enkele lithische artefacten uit de groeve Vandersanden te Veldwezelt. Ze bevonden zich op de bodem van de groeve. De ZOLAD legde samen met E. Meijs op 6 juni 2006 een plaatsbezoek af. Bijkomend advies van P. Haesaerts, D. Bosquet en C. Ryssaert van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen leidde tot de conclusie dat de vondsten op grond van hun stratigrafische positie minstens 300.000 jaar oud waren. De ZOLAD plant hier een doorgedreven wetenschappelijk onderzoek met een nog te zoeken partner.

12 Vlijtingen (Riemst): Helleweg - ijzertijd [Tim Vanderbeken²⁶]

Op 29 augustus 2006 vond aan de Helleweg te Vlijtingen een archeologische terreinevaluatie plaats. Behalve een viertal boomkuilen en een tweetal, niet nader te specificeren ondiepe sporen werd slechts één grondverkleuring waargenomen (fig. 12.1). Ze had een lemige vul-ling, waardoor aanvankelijk aan een recent spoor werd gedacht. Tijdens het couperen werd echter na een tiental cm een scherf van prehistorisch handgevormd aardewerk gevonden. Het bleek een bodemfragment te zijn. Op de deels verbrande bodem van de kuil werd nog meer prehistorisch handgevormd aardewerk gevonden. Naast aardewerk kwamen ook fragmenten natuursteen (silex en kwartsieten) en fragmenten van maalstenen, met duidelijk gepolijste vlakken in de kuil voor. Het aangetroffen handgevormd aardewerk kan in vier categorieën opgedeeld worden:

- (1) dikwandig met een rode buitenkant en een zwarte binnenkant, met grove chamotte en organisch materiaal gemagerd.
- (2) dunwandig en donkergrijs, met fijne kwarts gemagerd.
- (3) dunwandig roodbruin, met fijne chamotte gemagerd.

²⁴ Mondelinge mededeling R. Thewissen.

²⁵ Zuid-Oost-Limburgse Archeologische Dienst.

²⁶ Zuid-Oost-Limburgse Archeologische Dienst.

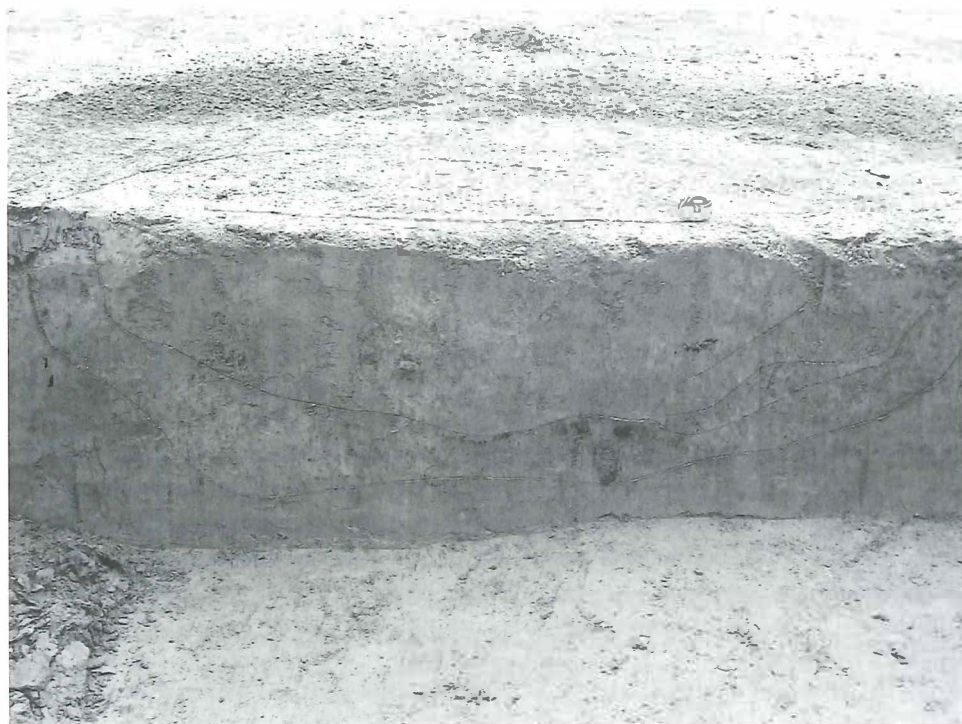

Fig. 15: Vlijtingen: Helleweg: ijzertijdkuil.

(4) dunwandig grijs-zwart, met grove chamotte gemagerd.

Bij de ontdekking van dit spoor werd, omwille van de aanwezigheid van verbrand materiaal, aan een graf gedacht. Na analyse van de vondsten moet echter besloten worden dat deze kuil beter in de context van een nederzetting dan van een grafveld past. Een 14C-datering van 2450 ± 35 BP, gekalibreerd op 700-540 BC, situeert de kuil in de midden ijzertijd.

13 Vlijtingen (Riemst): Romeinse wijnzeef te Lafelt [Benny Emons & Tim Vanderbeken]²⁷

In oktober 2006 werd in een veld in Lafelt een bronzen voorwerp met een detector ontdekt (fig. 15.1). Het voorwerp meet ca. 30 cm in de lengte en ca. 15 cm in de breedte. Het is een

Fig. 16: Vlijtingen: Romeinse wijnzeef.

gesteelde Romeinse wijnzeef van het type Eggers 161 of Den Boestert 58-59 (2de eeuw en begin 3de eeuw) of 60 (einde 3de eeuw en 4de eeuw). Waarschijnlijk gaat het om een grafgift die uit haar oorspronkelijke vondstcontext is geraakt.

Lit.: M.H.P. den Boesterd, *The bronze vessels in the Rijksmuseum G.M. Kam at Nijmegen. Description of the Collections in the Rijksmuseum G.M. Kam at Nijmegen V.* Nijmegen, 1956; H.J. Eggers, *Die römische Import im freien Germanien.* Hamburg, 1951, Atlas der Urgeschichte 1.